

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA POLNIČKA,
OKRES ŽDÁR NAD SÁZAVOU, POLNIČKA 147,
591 02 ŽDÁR NAD SÁZAVOU

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
mateřské školy Polnička

„Je nám dobře na světě, hrajeme si celý rok“

Motto: „Dětem můžeme dát svou lásku, ne však své myšlenky, neboť ony mají myšlenky vlastní. Můžeme se snažit být jako ony, nesnažme se však, aby ony byly jako my, neboť život nekrácí zpět.

(Chalíl Džibrán: Prorok)



VYPRACOVALY: Bc. VĚRA VESELÁ, BOŽENA KOCOURKOVÁ, Dis., JANA HENZLOVÁ, Dis,
SCHVÁLILA ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr. ROMANA CHLUBNOVÁ
PLATNOST OD 1.9.2022

Obsah

1.	Identifikační údaje o škole	3
2.	Obecná charakteristika školy a tříd	4
3.	Charakteristika vzdělávacího programu	4
4.	Klíčové kompetence – výstupy	6
5.	Přístupy, formy a metody práce:	9
6.	Charakteristika ŠVP	12
7.	Vzdělávací oblasti.....	9
8.	Vzdělávací plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí do 3 let věku.....	29
9.	Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných.....	32
10.	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	38
11.	Klima školy.....	35
12.	Podmínky předškolního vzdělávání	40
13.	Životospráva.....	43
14.	Sportovní aktivity	43
15.	Psychosociální podmínky	44
16.	Organizace chodu MŠ:.....	46
17.	Řízení mateřské školy:.....	48
18.	Personální a pedagogické zajištění:	49
19.	Spoluúčast rodičů na chodu MŠ:.....	50
20.	Organizace vzdělávání.....	51
21.	Kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání	51
22.	Doplňující programy, projekty a další aktivity:	53
23.	Evaluační systém:	54
24.	Časový plán evaluace a odpovědnost pedagogů	55
25.	Kontrolní činnost:	55
26.	Změnový list.....	57
27.	Příloha č.1.....	58

1. Identifikační údaje o škole

Sídlo školy:	Polníčka
Adresa školy:	Základní škola a Mateřská škola Polníčka Polníčka 147 okres Žďár nad Sázavou PSČ 591 02
IČO:	43378641
Telefon:	Základní škola Polníčka 566 625 768 Mateřská škola Polníčka 561 116 099 - třída Beruška 561 116 101 - třída Medvídek
E-mail:	skolka@zspolnicka.cz vesela@zspolnicka.cz
Web:	www.zspolnicka.cz
Zřizovatel:	Obec Polníčka, 91 02 Žďár nad Sázavou tel. 566 622 862
Ředitelka:	Mgr. Romana Chlubnová
Zástupkyně ŘŠ pro MŠ:	Bc. Věra Veselá
Třídní učitelky:	Jana Henzlová, Dis. Božena Kocourková, Dis. Andrea Pelarová
Školní asistentka:	Jaroslava Nejedly
Provozní zaměstnanci:	Jaroslava Navrátilová - uklízečka
ŠVP projednán s kým a kdy:	s pedagogickou radou MŠ – 28. 8. 2022 s rodiči – na schůzce rodičů - každoročně program je k nahlédnutí: na školním webu, v MŠ kdykoli

Platnost: od 1. 9. 2022

2. Obecná charakteristika školy a tříd

MŠ je součástí základní školy, jejímž zřizovatelem je Obec Polníčka - viz Zařazení do sítě škol. MŠ i ZŠ se nachází v centru obce, nedaleko je OÚ, zastávka autobusu, sokolovna a hřiště.

MŠ je umístěna v sousedství základní školy, máme společnou jednu zeď. Každá škola má vlastní vchod, vzájemně nejsou propojeny. Od r. 2007 je nad budovou mateřské školy zbudováno další patro sloužící pro účely ZŠ. Ani toto patro není s MŠ propojeno.

V blízkosti škol se nachází fotbalové hřiště, kterého lze rovněž využít pro hry a sport s dětmi. Vycházky s dětmi jsou poněkud omezeny rušnou silnicí s množstvím zatáček bez přechodů. Silnice vede středem obce. Při přecházení s větším počtem dětí přes silnici je velmi důležitá zvýšená opatrnost a bezpečnost. V okolí MŠ se nachází několik rybníků, lesy, pole i louky, což dává možnost seznamovat děti se životem v přírodě přímým pozorováním různých ekosystémů. V letních měsících jsou vycházky do přírody omezeny výskytem zmijí v některých lokalitách.

MŠ má poměrně velkou zahradu, která se bude postupně dovybavovat. Děti mohou využívat pískoviště, houpačky, houpadla, skluzavku, dřevěný vláček, nízkou kladinu, dřevěný domeček, stůl a lavice k posezení i plochu na kreslení křídami. Ke sportovnímu vyžití můžeme využívat i velké sportovní hřiště ZŠ. Postupně se bude rekonstruovat a vybavovat malé dopravní hřiště na zpevněné ploše za MŠ. V přístřešku za MŠ je kabinet pro zahradní hračka a sportovní vybavení, také venkovní WC a umyvadlo.

Od září 2009 je naše jednopodlažní MŠ dvoutřídní s celkovou maximální kapacitou 40 dětí.

Třída Medvídek, do které je zapsáno celkem 20 dětí ve věku 2,8 - 6 let. Součástí třídy je herna, ložnice, umývárna a WC dětí, dále kuchyňka, do které je přivážena strava výtahem z kuchyně, 3 kabinety (dva jsou na hračky, třetí na materiál a pomůcky) a šatna dětí. Na chodbě u schodiště se nachází šatna personálu, kancelář a sociální zařízení pro dospělé.

Třída Beruška, do které je zapsáno 20 dětí ve věku 2,4 - 6 let se nachází v přízemí, disponuje komunitním prostorem s kobercem, jedním kabinetem pro hračky a pomůcky, kuchyňkou, umývárnu a WC, dále šatnou pro děti. Na chodbě se nachází úklidová komora a větší kabinet na pomůcky.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Poslání, vize, cíle:

Poslání:

ŠVP doplňuje a podporuje rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhá zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytuje mu odbornou péči. A tím mu usnadňuje jeho další vzdělávací cestu, vytváří dobré předpoklady ve vzdělávání a maximálně podporuje individuální rozvojové možnosti a zlepšuje jeho životní šance na uplatnění v reálném životě. PŠV nabízí vhodné vzdělávací prostředí, které je pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě cítí jistě, bezpečně, radostně, spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

ŠVP:

- respektuje individuální možnosti a potřeby jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních.
- každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou potřebuje a v kvalitě která mu vyhovuje.
- dítě se tak prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v poznávacích procesech (motorických...) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu a samo se cítilo úspěšně.
- ŠVP umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady (heterogenní uspořádání tříd).

Vize:

V Mateřské škole Polnička chceme poskytovat všem dětem kvalitní vzdělávání v přátelské a vstřícné atmosféře, kde se děti budou učit vzájemnému respektu, bude se rozvíjet jejich vnímavost, citlivé vztahy k lidem, k prostředí i k přírodě.

Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy jsou dětem těmi nejlepšími průvodci na jejich cestě za poznáním, pružně reagují na potřeby dětí, zajišťují jejich co největší možný rozvoj a samostatnost.

Naším cílem je:

- vytvořit mateřskou školu, do které se všechny děti těší a neradi ji opouštějí;
- prohlubovat a podporovat co nejúžší spolupráci s rodinami dětí;
- nepředávat jen hotové informace, ale vést děti k tomu, aby nové skutečnosti a informace objevovaly samy;
- rozšiřovat výukové metody o nové, moderní, aktivní a badatelské formy, zážitkovou pedagogiku, environmentální výchovu;
- upevňovat směřování k uvědomění si sounáležitosti s přírodou;
- rozvíjet zájem o pohybové aktivity a sport.

Všichni usilujeme o to, aby se naše mateřská škola stala otevřenou a vstřícnou organizací pro děti, rodiče, zřizovatele i všechny ostatní partnery mateřské školy.

Rámcové cíle:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Vytváříme u dětí základní hygienické a sociálně kulturní dovednosti, probouzíme citový vztah k přírodě, k výtvarům lidské práce i k lidem samotným.

Naší snahou je:

- naplnění výchovných úkolů podnětného prostředí, které dětem umožňuje přímé pozorování a děláni;
- podněcovat chuť dětí objevovat, zkoumat a učit se;

- rozvíjet jejich fantazii, představivost, estetické cítění, manuální zručnost a jazykové schopnosti.

4. Klíčové kompetence – výstupy (soubory předpokládaných vědomostí, vědomostí, schopností, postojů a hodnot)

Výchova a vzdělávání dětí v naší mateřské škole se řídí vlastním školním programem, zpracovaným na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Učitelky zařazují vzdělávací záměry do integrovaných tematických bloků, které umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti.

Ve všech projektech klademe důraz na vytváření základů klíčových kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanská

kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakuje se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Úroveň kompetencí, obecně dosažitelná dítětem ukončujícím předškolní vzdělávání, vyjadřuje očekávaný *vzdělávací přínos předškolního vzdělávání*, tedy to, čím může naše mateřská škola přispět k výbavě dítěte pro celoživotní učení dříve, než dítě zahájí povinné školní vzdělávání. Soubor klíčových kompetencí nabízí učitelům poměrně jasnou představu, kam směřovat, o čem usilovat. Slouží především k *vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření*.

Vzdělávací obsah se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let.

Programy jsou zpracovány ve formě integrovaných bloků, témata v nich jsou v týdenní až čtrnáctidenní, mohou se však podle potřeby zkracovat nebo prodlužovat.

Důraz je kladen na:

- individuální přístup ke každému dítěti a jeho rozvoj;
- tvořivou a originální práci pedagogů;
- denní nabídku zajímavého programu pro děti (objevování a učení);
- uplatnění hry ve veškerých činnostech;
- vlastní aktivitu dětí pomocí prožitkového učení;
- respektování sociálního učení dětí a potřeb z rodiny;
- spolupráci pedagogů s rodiči, vytváření důvěry a příjemného klimatu.

V programech mají p. učitelky volnost výběru tématu podle roční doby, momentálních zájmů dětí nebo jiných faktorů (možnost exkurse, televizního vysílání doplňujícího téma, provozních podmínek...) Každý blok i téma mají zadané hlavní úkoly, které očekáváme, že splní. Dále obsahují množství činností, vztahujících se k danému tématu, ze kterých si p. učitelka vybírá podle potřeby. K nim si také stanovuje sama úkol, který touto konkrétní činností bude plnit. Tyto úkoly vyplývají z požadavků RVP PV.

Cíle konkrétní:

Následující cíle vycházejí ze SWOT analýzy 2016/2017 (viz příloha 1)

- a)** dlouhodobé :
 - udržet fungující MŠ v obci
- b)** střednědobé:
 - spolupracovat se základní školou a obcí,
 - seznamovat veřejnost s činností MŠ,
 - poukazovat na důležitost MŠ pro obec,
 - získávat rodiče ke spolupráci s MŠ,
 - postupně zlepšovat materiální podmínky MŠ (vybavení tříd novým nábytkem, hračkami a metodickými pomůckami)
 - revitalizace školní zahrady
 - postupně prohlubovat spolupráci s ostatními MŠ, získávat zkušenosti a nové poznatky
 - využívat nabízených dotací z MŠMT
 - podporovat pohybové aktivity u dětí (cvičení v místní sokolovně)
 - zaměřovat se více na EVVO
- c)** krátkodobé:
 - pokračovat ve spolupráci ZŠ a MŠ - společné akce zúčastňovat se výtvarných soutěží
 - zviditelňovat MŠ články v místním tisku (Novinky)
 - informovat rodiče o akcích školy na školním webu
 - připravovat veřejné vystoupení dětí MŠ
 - pořádat společné akce pro děti a rodiče
 - nabízet rodičům vzdělávací semináře, besedy s odborníky
 - zapojovat rodiče do rozhodování o činnostech v MŠ - návrhy akcí,
 - dotazník o spokojenosti dětí i rodičů s MŠ.

5. Přístupy, formy a metody práce:

Na základě pozorování a analýzy potřeb a možností dětí přistupujeme k dětem jako k osobám jedinečným, které mají své specifické individuální potřeby, zájmy a možnosti, různou sociální situaci. Z toho vycházíme při výběru forem a metod práce.

Celoroční hry nám umožňují v plné míře rozvinout prožitkové učení formou her a činností. Hojně je využíváno motivace, pokusů, hledání v encyklopediích a knihách, samostatné získávání informací. V integrovaném bloku zaměřeném na řemesla a zaměstnání využíváme často možnost exkurse přímo v dílně nebo na pracovišti. V MŠ je dostatek obrazového materiálu a didaktických pomůcek, které využíváme. Další máme možnost zapůjčit v ZŠ. Učitelky mají bohatou zásobu básniček, písniček, pohádek a her, kterými vhodně doplňují témata, o nichž se hovoří. Děti rády tvoří z různých materiálů, kterých je v MŠ také dostatek. Je zastoupeno učení plánované, ale využíváme i nahodilých situací a momentálního zájmu dětí k předávání dalších poznatků nebo k vytváření nových návyků. Zařazujeme také hodně pohybových aktivit, činností zaměřených na protažení a posílení jednotlivých svalových skupin, cvičení obratnosti atd.

Hlavně pro oblasti morální, vzájemných vztahů, společenských, hygienických a pracovních návyků je využívána metoda nápodoby.

Pracujeme s dětmi individuálně, v menších i větších skupinkách, nebo i s celou skupinou dětí. Děti, které nemají o činnost zájem, nejsou nuceny.

Při naplňování optimálního rozvoje každého dítěte, uplatňujeme odpovídající metody a formy práce, využíváme:

- prožitkové;
- kooperativní učení hrou a činnostmi dětí (přímé zážitky, získávání zkušeností, dovedností);
- situační učení (vytváření a využívání přímo daných situací – srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí);
- spontánní sociální učení (přirozená nápodoba. Vzory chování a postojů);
- spontánní a řízené aktivity (didakticky cílená činnost – přímo nebo nepřímě motivovaná, cílené, plánované učení);
- individuální volba a aktivní účast dítěte při vzdělávacích nabídkách;
- integrovaný přístup (integrované bloky, komplexní, uchopitelná a praktická využitelnost)

6. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Obsah vzdělávacího programu je vymezen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Vzdělávací obsah je formulován v podobě „učiva“ a „očekávaných výstupů“, a to pouze obecně, rámcově. Vzdělávací obsah se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let tak, aby odpovídal *specifice předškolního vzdělávání, jeho integrované podobě a činnostní povaze*. Z toho důvodu:

- vzdělávací obsah představuje kompaktní, *vnitřně propojený celek*, jehož členění do oblastí je třeba vnímat pouze jako pomocné
- „učivo“ je vyjádřeno v podobě *činností*, ať už praktických, či intelektových, popř. v podobě *příležitostí*
- pojem „učivo“ je nahrazen pojmem „*vzdělávací nabídka*“, který vyjadřuje žádoucí formu prezentace „učiva“ dítěti
- *očekávané výstupy* mají, stejně jako vzdělávací nabídka, *činnostní povahu*

Je zachováno integrované pojetí respektující přirozenou celistvost osobnosti dítěte i jeho postupné začleňování se do životního a sociálního prostředí. Jednotlivé oblasti, resp. jejich obsahy, se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují, a ukazují tak na neustálou přítomnost všech oblastí. (Nejedná se o realizační podobu vzdělávacího obsahu, ale pouze o pomocné schéma, které není přímo prakticky upotřebitelné.)

Odtud vyplývá i nutnost přirozeného propojování oblastí v praxi. Učitelky postupují ve vzdělávání s vědomím, že

realizovat samostatně jednotlivé oblasti by bylo umělé, nereálné a nepřijatelné. Naopak, čím úplnější a dokonalejší bude propojení všech oblastí vzdělávání, a zároveň i podmínek, za kterých probíhá, tím bude vzdělávání přirozenější, účinnější a hodnotnější.

Vzdělávací obsah je v ŠVP uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány:

- | |
|---|
| <ol style="list-style-type: none">1. Dítě a jeho tělo2. Dítě a jeho psychika3. Dítě a ten druhý4. Dítě a společnost5. Dítě a svět |
|---|

7. Školní vzdělávací program

Základním prostředkem k dosažení cílů je plnění školního vzdělávacího programu s názvem Je nám dobře na světě, který byl zpracován podle RVP pro předškolní vzdělávání. Na jeho sestavení se spolupodílí celý kolektiv mateřské školy. Tento dokument je aktuálně doplněn Ročním plánem a je východiskem pro zpracování Třídních plánů.

ŠVP bude aktualizován dle potřeby a zkušeností s provozem, výchovou a vzděláváním v mateřské škole.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme hledaly témata, která by motivovala děti po celý rok.

Vzdělávání je realizováno s využitím interaktivního programu Interaktivní školička (Barevné kamínky). Celoroční PŠV je sestaveno v souladu s RVP PV MŠMT, jednotlivé integrované bloky jsou roztrženy do čtyř ročních období: Podzim, Zima, Jaro, Léto.

Barevné kamínky zasahují pět vzdělávacích oblastí:

Modrý kamínek: oblast biologická – dítě a jeho tělo

Žlutý kamínek: oblast psychologická – dítě a jeho psychika

Červený kamínek: oblast interpersonální – dítě a ten druhý

Bílý kamínek: oblast sociálně kulturní – dítě a společnost

Zelený kamínek: oblast environmentální- dítě a svět

Témata:

1. Kdo všechno přišel do školky
2. Sklízíme plody podzimu
3. Když padá listí
4. Těšíme se na Ježíška
5. Paní zima jede
6. Objevujeme svět kolem nás
7. Jak se rodí jaro

Podtémata:

(Školka na nás volá, Mám kamarády?, Tady jsem doma.
(Na poli, Na zahradě, V lese)
(Co umí vítr a déšť, Moje tělo a zdraví, Když kamarád stůně)
(U nás doma s Mikulášem, Jdeme z pohádky do pohádky)
(Zimní hry a sporty, Masopust, Ptáčci v zimě)
(Hádej, čím jsem, Co děláme celý den a celý rok, Čím cestujeme, Řeky, Moře)
(Jaro v trávě, Když jaro zaťuká, Jaro na zahradě,

- | | |
|---|---|
| 8. Moje zvířátko – kde má domov | Svátky jara)
(Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata, Kdo žije u potoků, řek a rybníků, Zvířata ve volné přírodě) |
| 9. Když všechno kvete | (Máme se rádi s mámou a tátou – rodina, Naše maminka má svátek, Jak je kvetoucí příroda barevná) |
| 10. Co už umím | (Jak oslavujeme svátek dětí, Kniha je studnice moudrosti, Planeta země, Hurá na prázdniny) |

Interaktivní bloky Jaro, Léto, Podzim, Zima jsou doplněny a rozšířeny o doplňková témata: Les, Zvířata na statku, Dopravní škola a školička, Moje vlast, Písmáckovy úkoly, Čím budu1.

Jednotlivá témata obsahují podtémata, která jsou pedagogy rozpracována do týdenních - čtrnáctidenních bloků podle podmínek a věku dětí na hry a zábavné činnosti, přičemž jsou respektovány požadavky na:

1. Rozvoj osobnosti dítěte
2. Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v MŠ
3. Provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost

Vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro jejich činnost, probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže, poznávání sebe sama, vlastních zájmů, zálib a potřeb.

Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale učí je dívat se, poznávat a objevovat nové věci kolem sebe a porozumět jim. Povzbuzovat chuť k učení, rozvíjet schopnost přemýšlet, komunikovat, spolupracovat a podílet se na společných činnostech. Povzbuzovat vlastní sebeúctu a úctu k druhým. Osvojovat si pravidla chování ve světě dětí i dospělých.

Na základě barevných kamínků, ze kterých paní učitelky každodenně sestavují barevnou mozaiku ve fungující celek, jsou plněny postupně dílčí cíle a dosažené kompetence tak na sebe dobře navazují a doplňují se.

Učitelky v jednotlivých třídách mají možnost rozhodnout se, zda budou využívat již ověřený program nebo si vytvoří svůj vlastní.

Na pedagogických radách hovoříme o rozvoji jednotlivých gramotností u dětí. Plněním rozvoje gramotnosti se pak zabýváme v pololetním hodnocení.

Okruhy vzdělávacích oblastí:

Každá oblast zahrnuje vzájemně propojené kategorie:

Dílčí cíle (záměry)

Vzdělávací nabídka (praktické a intelektové činnosti, aktivity),

Očekávané výstupy - kompetence (předpokládané výsledky).

7. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

5. 1 DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

- lidské tělo a jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních),
- jeho vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny);
- zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny);
- ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění),
- ochrana bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrožícím při hrách, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, věcmi a jevy);
- sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid); věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky, jejich užívání).

Podoblast	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.1 Zachovávat správné držení těla 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
Konkretizované výstupy	- <i>postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly</i> - <i>běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze</i> - <i>vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu</i> - <i>otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace</i> - <i>zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení</i> - <i>házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí</i> - <i>užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)</i> - <i>pohybovat se bezpečně ve skupině dětí</i> - <i>pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)</i> - <i>přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů</i> - <i>pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)</i> - <i>být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě</i> - <i>pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus</i> - <i>doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)</i>

Podoblast	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku 5.1.14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
Konkretizované	

<i>výstupy</i>	- <i>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje</i> - <i>tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím</i> - <i>vést stopu tužky při kresbě, apod.</i> - <i>napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena</i> - <i>pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)</i> - <i>zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)</i> - <i>kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů</i> - <i>zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)</i>
----------------	--

Podoblast	Sebeobsluha
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
Konkretizované výstupy	- <i>pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)</i> - <i>samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky</i> - <i>samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek</i> - <i>postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky</i> - <i>udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce</i>

Podoblast	Zdraví, bezpečí
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem 5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí 5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy 5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví

	a bezpečí 5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
Konkretizované výstupy	- <i>pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)</i> - <i>mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách</i> - <i>znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek</i> - <i>uvědomovat si, co je nebezpečné</i> - <i>projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám</i> - <i>chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)</i> - <i>znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)</i> - <i>vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)</i> - <i>bránit se projevům násilí</i>

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

5.2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

- dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly),
- sdělování (knížky, film, divadlo);
- předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů);
- číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství);
- každý je jiný (přirozená různost lidí); já (individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou).
- lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly);
- prostorové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok);

	Jazyk a řeč
Podoblast	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách 5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat 5.2.1.5 Domluvit se slovy 5.2.1.6 Porozumět slyšenému 5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku 2.1.11 Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
Konkretizované výstupy	- <i>spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií</i> - <i>vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu</i> - <i>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)</i> - <i>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí</i> - <i>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky</i> - <i>dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat</i>

	<i>druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)</i> - <i>dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)</i> - <i>sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat</i> - <i>předat vzkaz</i> - <i>chápat jednoduché hádanky a vtipy</i> - <i>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu</i> - <i>poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)</i> - <i>rozkládat slova na slabiky</i> - <i>vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova</i> - <i>rozlišit krátké a dlouhé samohlásky</i> - <i>znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit</i> - <i>vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce</i>
--	--

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Vnímání
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího) 5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
Konkretizované výstupy	- <i>zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)</i>

	- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky - správně reagovat na světelné a akustické signály - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Pozornost, soustředěnost, paměť
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
Konkretizované výstupy	- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním

	<i>místě - Pexeso)</i> - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňovat postřeh a rychlost
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
Konkretizované výstupy	- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymyslet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat

- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
Konkretizované výstupy	- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)) - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol) - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Časoprostorová orientace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Konkretizované	

výstupy	- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
---------	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
Konkretizované výstupy	- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší - největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký - těžký, lehčí - těžší, nejlehčí - nejtěžší, stejně těžký) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - řešit labyrinty (sledovat cestu)

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Řešení problémů, učení
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným 5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení 5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Konkretizované výstupy	- <i>slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl</i> - <i>samostatně se rozhodnout v některých činnostech</i> - <i>jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí</i> - <i>vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je</i> - <i>projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích</i> - <i>verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)</i> - <i>přicházet s vlastními nápady</i> - <i>projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat</i> - <i>nechat se získat pro záměrné učení</i> - <i>odlišit hru od systematické povinnosti</i> - <i>zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)</i>

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebevědomí a sebeuplatnění
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině

	5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti
Konkretizované výstupy	- přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ) - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit) - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) - nebát se požádat o pomoc, radu

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebeovládání a přizpůsobivost
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování 5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
Konkretizované výstupy	- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné - plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - umět se přizpůsobit změnám

	Sebepojetí, city, vůle
podoblast	Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky 5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování 5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky
Konkretizované výstupy	- <i>odložit splnění osobních přání na pozdější dobu</i> - <i>odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)</i> - <i>přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit</i> - <i>přijímat pokyny</i> - <i>plnit činnosti podle instrukcí</i> - <i>přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese</i> - <i>projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)</i> - <i>přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)</i> - <i>přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)</i> - <i>umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)</i> - <i>Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)</i>

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- jednání, které dítě pocítuje jako křivdu a vnímá jako násilí

- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování

5.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ (interpersonální)

- vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí);
- rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat);
- mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi);
- pravidla vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti, herní pravidla).

Podoblast	Komunikace s dospělým
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
Konkretizované výstupy	- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišovat vhodnost oslovení i tykání a vykání

Podoblast	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
Konkretizované výstupy	- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Podoblast	Sociabilita
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
Konkretizované výstupy	- <i>obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisní řešení</i> - <i>všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)</i> - <i>chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené</i> - <i>k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)</i> - <i>porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)</i> - <i>nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout</i> - <i>bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)</i> - <i>uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)</i> - <i>spoluvytvářet prostředí pohody</i> - <i>respektovat rozdílné schopnosti</i> - <i>důvěřovat vlastním schopnostem</i> - <i>cítit sounáležitost s ostatními</i> - <i>nabídnout pomoc</i>

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem

- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

5.4 DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ)

- svět lidí, kultury, umění, práce;
- společenské role (dítě, dospělí, rodič, učitelka, role dané pohlavím či zaměstnáním);
- pravidla vzájemného styku, ohleduplnost, tolerance, spolupráce),
- mravní zásady;
- práce, pracovní činnosti a role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání);
- kultura a umění (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, jak se lidé baví);
- rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury, multikultura).

Podoblast	Společenská pravidla a návyky
Očekávané výstupy Z RVP	5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat 5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
Konkretizované výstupy	- <i>umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,</i> - <i>dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti</i> - <i>chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat</i> - <i>zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby</i>

	- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - pojmenovat povahové vlastnosti - pochopit funkci rodiny a jejich členů
--	---

podoblast	Zařazení do třídy/do skupiny/
Očekávané výstupy Z RVP	5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti 5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
Konkretizované výstupy	- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - cítit se plnohodnotným členem skupiny - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

podoblast	Kultura, umění
Očekávané výstupy Z RVP	5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky 5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik 5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

<i>Rozpracované výstupy</i>	- <i>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)</i> - <i>vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)</i> - <i>v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění</i> - <i>všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)</i> - <i>zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)</i> - <i>vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)</i>
------------------------------------	--

Rizika *(co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)*

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrožícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

- životní prostředí, svět přírody, vědy, techniky: prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, okolí domova, okolí školy, život a dění v obci- doprava, ulice, obchody, lékař, důležité instituce, nákupy);

- příroda živá i neživá (rostliny, živočichové), přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě); látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály);
- životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody);
- věda a technika (technické přístroje, se kterými se dítě setkává);
- co je nebezpečné (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, s látkami ohrožující zdraví, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující);
- rozmanitost přírody i světa a jeho řád (země, hory, řeky, pohoří, světadíly, planeta Země, vesmír).

Podoblast	Poznatky, sociální informovanost
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
Konkretizované výstupy	- <i>orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)</i> - <i>zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují</i> - <i>rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)</i> - <i>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)</i> - <i>uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný</i> - <i>mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)</i> - <i>mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde</i>

	<i>co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)</i> - <i>mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)</i> - <i>chápat základní pravidla chování pro chodce</i> - <i>mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav</i>
--	--

Podoblast	Adaptabilita ke změnám
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
Konkretizované výstupy	- <i>zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování</i> - <i>vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat</i> - <i>ctít oslavy narozenin, svátků, slavností</i>

Podoblast	Vztah k životnímu prostředí
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
Konkretizované výstupy	- <i>znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí</i> - <i>uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)</i> - <i>všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.</i> - <i>spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a</i>

	<i>bezpečně)</i> - <i>být citlivý k přírodě</i>
--	--

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

8. Vzdělávací plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí do tří let věku

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd. Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost.

Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje krásné prostředí a okolí MŠ

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení.

Pro děti do 3 let jsou nepřijatelné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Utvoření základního návyku pro správné držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků, relaxačních cviků, procvičování lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvahu

Využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat

Chůze

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty
- rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana

- podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše
- do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení
- zvládá chůzi v různém tempu
- reaguje na zvukové a zrakové podněty
- přenáší předměty
- zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty

Běh

- zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla
- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok

- seskočí z výšky 20 – 30 cm
- přeskakuje z nohy na nohu
- vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácviku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení

- zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovednosti plížení po břišku, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezkové samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem.

Házení:

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti,..
- zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, hází míčem o zem
- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano, dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky akrobatických cvičení

- vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení
- vytvoření schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj schopnosti stoji na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování)
- vytvoření dovednosti plynulých převalů z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí.

Hudebně-pohybové chvíle

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písničkách, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)

Seznamování s vodou

- nebát se vody, namočit si ruce i obličej
- posilování radosti z chůze či běhu v brouzdališti (voda do výše kolen)

Sáňkování a lyžování

- rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí
- umět zacházet se saněmi, kluzáky,
- podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu
- **Otužování**
- rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Dítě a jeho psychika

Pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky,

třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec),

rozlišuje vlastnosti předmětů: krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé,

reaguje na změnu místa: sem, tam, reaguje na změnu polohy věcí, osob: polož, pověš, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd.,

chápe jednoduchá označení času: ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd., rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru,

rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutkové), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla.

Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit.

Poskytování jednoduchých, citově přitažlivých a názorných poučení

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- znát a jednoduše označit dění v různých prostředích (přírodní, kulturní, demografické,...)
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,...)
- reagování na jednoduché výzvy
- chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,...)
- rozlišování různých zvuků
- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti
- rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ,...
- rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí
- respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i spoluvrstevníků, rozvoj pocitu odpovědnosti

Dítě a ten druhý

- rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích

- zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky...)
- vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi

Dítě a společnost

- využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Dítě a svět

- vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- podporování raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou, rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech

ROZVOJ SEBEOBSLUHY A HYGIENICKÝCH NÁVYKŮ

- Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí,
- udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličeje, vyčistit zuby, umí smrkat a používat kapesník,
- umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

ROZVOJ PRACOVNÍCH SCHOPNOSTÍ

- Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky,
- trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary,
- zatlouká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami,
- modeluje váleček, kuličku, placku,
- staví stavby z kostek.

ROZVOJ HUDEBNÍCH SCHOPNOSTÍ

Zpívá krátké melodické písničky, rytmizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

ROZVOJ VÝTVARNÝCH SCHOPNOSTÍ

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy, nakreslí sluníčko, domeček, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec, má vyhraněnou laterálnítu.

9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

Vzdělávání dětí přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dítěti, jeho potřebám i jeho možnostem. Vytváříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními tak, aby dítě dosáhlo co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání respektujeme a máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách liší. Podporujeme vzdělávání dětí s podpůrných opatření a plně je zapojujeme. Maximálně využíváme vzdělávacího potenciálu dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Na základě vypracovaných podpůrných opatření, zpracovaných z SPC Jihlava, je vypracován IP dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou stanoveny vhodné (potřebám dětí odpovídající) vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Přistupujeme k rozvoji osobnosti dítěte citlivě a přiměřeně a vytváříme tak podmínky pro pozitivní přijetí vzdělávání. Navazujeme úzkou spolupráci s rodiči, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme jim potřebné informace. Při vzdělávání dětí spolupracuje pedagog i asistent pedagoga s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských služeb (SPC, PPP). Integraci dětí se spec.potřebami do běžné MŠ se snažíme přiblížit tyto děti normálnímu prostředí a oslabit určitou izolaci dítěte, což usnadňuje rozvoj sociální i rozvoj jejich osobnosti.

Při vzdělávání těchto dětí vycházíme z doporučení SPC Jihlava, se kterým úzce spolupracujeme. Dobrá spolupráce je i s rodiči.

V MŠ je částečně bezbariérová, a to vjezdem do budovy a v přízemí budovy. Při vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními vycházíme z respektování individuálních potřeb a možností dítěte a snažíme se vytvořit těmto dětem optimální podmínky k rozvoji osobnosti, k učení a k socializaci dítěte. Děti se speciálními potřebami vedeme tak, aby v rámci jejich možností byl dán co největší prostor pro jejich samostatnost a začlenění do kolektivu, navázání vzájemných vztahů a posilování prosociálního chování v rámci celé skupiny. Ostatní děti si tak pěstují ty správné postoje a hodnoty – tolerance, pomoc druhému aj. Jako podpůrné prostředky při integraci používáme speciální vybavení zapůjčené z SPC Žďár nad Sázavou, SPC Jihlava a zakoupené metodické pomůcky.

Zásady při vzdělávání dětí se specifickými potřebami:

- stanovení si konkrétních potřeb dítěte;
- určit si nároky na práci učitelky (odborná způsobilost, psychosociální podmínky apod.);
- zajistit odborné konzultace v případě nedostatečného odborných konzultací SPC Jihlava
- zpracování výsledků konzultací do IVP
- volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků
- profesionální přístup k dětem (citlivost, přiměřenost aj.)
- pozitivní motivace v komunikaci s dítětem (chválit i za sebemenší pokrok)
- nenásilně a dle jejich potřeb zapojovat děti do kolektivu s ostatními dětmi
- vyvarovat se negativní zpětné vazby (např.od okolí, vrstevníků apod.)

Podmínky vzdělávání dětí s podpůrnými vzdělávacími opatřeními

Podmínky pro vzdělávání vždy odpovídají individuálním potřebám dětí. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Zabezpečujeme a umožňujeme:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností
- vhodně uplatňujeme formy a metody vzdělávání
- realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření SPC Jihlava

- osvojujeme specifické dovednosti v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřené na:
- samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky,
- intenzivně spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školských poradenským zařízením SPC Jihlava. V případě potřeby spolupracujeme s dalšími odborníky (dětských psycholog).
- snížení počtu dětí ve třídě -20
- přítomnost asistenta pedagoga.

Další skupinou dětí se speciálními potřebami jsou děti s vadou výslovnosti. Každým rokem jich přibývá. Potřebovali bychom však větší spolupráci ze strany rodičů, často si myslí, že prevenci výslovnosti zvládneme sami bez jejich pomoci. Naše ZŠ a MŠ úzce spolupracuje s paní logopedkou Mgr. Kučerovou, SPC Žďár nad Sázavou.

Individuální péči vedenou ve spolupráci s PPP ve Žďáru nad Sázavou vyžadují děti s odloženou školní docházkou. U těchto dětí vycházíme z doporučení psychologa PPP. Děti jsou běžně zařazeny do kolektivu dětí a cíleně se snažíme podpořit ještě ty oblasti, ve kterých dítě nedosahuje požadovaných předpokladů pro vstup do ZŠ. Úzce spolupracujeme s učitelkami ZŠ a snažíme se postupně odstraňovat nedostatky přípravě dětí do 1. třídy v oblastech: jazykových, grafomotorických. Včasným diagnostikovaním potíží poruch učení a působením na rodiče můžeme úspěšně podpořit start dítěte v 1. třídě.

Podmínky pro děti s poruchami řeči:

- Během září zjistit vady ve výslovnosti dětí
- Na základě analýzy nabídnout rodičům návštěvu logopeda
- Pokud bude více dětí s vadami řeči, kontaktovat logopeda a požádat o logopedickou péči v MŠ.
- Spolupracovat s logopedem a rodiči

Podmínky pro děti s odloženou školní docházkou:

1. Na základě zprávy z pedagogicko-psychologické poradny zpracovat individuální plán práce s každým dítětem
2. Individuální práce s dětmi při výchovně vzdělávacím procesu
3. Spolupráce s rodiči
4. Zaměřit se více na problémy zjištěné PPP a řídit se jejími doporučeními

Podmínky pro děti se speciálními potřebami – podpůrná opatření:

1. Na základě zprávy z SPC, dodané rodiči dítěte, uplatňovat dané potřeby dítěte
2. Individuální práce s dětmi při výchovně vzdělávacím procesu
3. Spolupráce s rodiči
4. Zajistit podpůrná opatření - asistenta pedagoga

Vzdělávání dětí nadaných

Cíl:

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Vytvářet podmínky pro rozvoj osobnosti těchto dětí a pomoci jim k učení i ke komunikaci s ostatními, aby dosáhly co největší samostatnosti s ohledem na vývojová a osobnostní specifika.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla v mateřské škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

Vykonáváme tyto odborné činnosti:

- analyzujeme věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťujeme profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání;
- realizujeme individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů);
- samostatně projektujeme výchovné a vzdělávací činnosti, provádíme je, hledáme vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí;
- využíváme oborové metodiky a uplatňujeme didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí;
- projektujeme (plánujeme) a provádíme individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami;
- provádíme evaluační činnosti – sledujeme a posuzujeme účinnost vzdělávacího programu, kontrolujeme a hodnotíme výsledky své práce, monitorujeme, kontrolujeme a hodnotíme podmínky vzdělávání;
- provádíme pedagogickou diagnostiku, sledujeme a hodnotíme individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňujeme v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání;
- odborně vedeme další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními;
- provádíme poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy;
- analyzujeme vlastní vzdělávací potřeby a naplňujeme je sebevzdělávacími činnostmi;
- evidujeme názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reagujeme

10. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Naši mateřkou školu doposud děti - cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí nenavštěvovali a dle "mapování" žádostí o přijetí do mateřské školy zájem zatím zákonní zástupci dětí - cizinců neprojevali.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Naše MŠ bude věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou budeme mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobíme tomu didaktické postupy a budeme děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Jako podpůrný materiál při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka využijeme Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Odkaz na Kurikulum: <https://www.msmt.cz/file/55831/>

Pedagog při práci s dítětem s OMJ bude dodržovat následující zásady:

- hovoří pomalu a zřetelně; stojí čelem k dítěti
- k hovoru využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká;
- užívá ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sděluje posloupně po jedné;
- klade jednoduché otázky, dává dostatek času na odpověď;
- při použití jazykových prostředků současně napomáhá dítěti k porozumění využíváním neverbálních prostředků (gesta, mimika), pokud je to možné, řeč opírá o vizuální oporu (obrázky, předměty);
- srozumitelně a vstřícně seznamuje dítě s uspořádáním dne a nastavenými pravidly, používá k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi;
- seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají.

Vzdělávací témata budou uspořádána postupně od nejbližšího ke vzdálenějšímu:

- Začínat se bude tím, že si ze všech témat vybereme s dítětem či skupinou to, co se ho/jí bezprostředně týká, a teprve potom, ve druhém kole, ve spirálovém způsobu učení rozšíříme výstupy, slovní zásobu a větné konstrukce na kompletní obsah daného tématu v kurikulu. Například z tématu Volný čas nebo tématu Místo, kde žiju, vybereme pouze takovou slovní zásobu, která se dítěte týká, a necháme na později komplexní znalost např. nábytku, který dítě nemá v pokoji, nebo pojmenování pater v budově, bydlí-li v rodinném domku, či různých typů budov.
- Vhodné způsoby práce:
 - dítě zařazovat do her v menších skupinách
 - pracovat v menších skupinách nebo individuálně
 - vhodná vizualizace např. režimu, činností, míst
 - nutná komplexní péče (podpora logopeda, speciálního pedagoga, asistenta pedagoga, spolupráce s rodinou) • správný mluvní vzor
 - rozvoj slovní zásoby (pasivní i aktivní), práce s obrázky podle tematických celků – vytvářet slovníček, sešit
 - podporovat mluvní apetit
 - rytmizační cvičení – rytmizace podle obrázků, 1–3slabičná slova, drobné hříčky, říkadla, hra na nástroje
 - zpívání – jednoduché popěvky, doplňování textu, melodizace jedno- až tříslabičných slov
 - práce s knihou
 - rozvoj smyslového vnímání – zraková a sluchová percepce
 - rozvoj orientace v čase a prostoru – na sobě, na druhých, v prostoru
 - rozvoj paměti, pozornosti a myšlení
 - střídání činností (na začátku často zařazovat činnosti, které nejsou závislé na jazyku: hudební, pohybové, výtvarné)
 - pracovat s piktogramy

DOPORUČENÉ MATERIÁLY:

Materiály do výuky Kolektiv autorů: Nápadníček aktivit pro MŠ

Lacinová, P.: Nečtu, nepíšu, učím se česky (CIC, 2018)

(META, o.p.s., 2015) Metodická příručka pro učitele v MŠ Metodika pro učitele MŠ (InBáze, 2019).

11. Klima školy

Naším prvořadým cílem je vytvoření „pohádkového,, prostředí. To musí být nejenom bezpečné a podnětné, ale také plné pohody, pochopení a prostoru pro individualitu každého dítěte. K tomu slouží i naše otevřenost vůči rodičům, kteří mají právo po domluvě s učitelkou se pohybovat v prostorách třídy, účastnit se vzdělávání svého dítěte a přiměřeně zasahovat do chodu mateřské školy. Mezi dospělými i dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost i solidarita. To vše při zachování bezpečnosti a hygienických předpisů.

12. Podmínky předškolního vzdělávání

Věcné podmínky

a) Budova školy:

MŠ má vybudován bezbariérový přístup do budovy s nájezdem pro vozíčkáře. Celá 1. třída je připravena k případné docházce tělesně postiženého dítěte.

Prostory tříd, chodeb i kabinetů vyhovují provozu MŠ. Jsou dostatečně velké a uspořádání vyhovuje různým věkovým skupinám i individuálním činnostem dětí. Jediným nedostatkem jsou chybějící úložné prostory - půda, nebo sklep, a malý zahradní kabinet, kam se jen stěží uloží hračky pro zájmové činnosti na zahradě.

MŠ je vybavena nábytkem tak, aby mohly děti pohodlně sedět u stolů (nové stolky i židle v 2. třídě jsou ve třech velikostech, aby odpovídaly různé výšce dětí ve smíšeném oddělení.), dosáhly na hračky v policích i skřínkách. Zdravotně hygienická zařízení jsou přizpůsobena výšce dětí, je jich dostatek. Součástí umýváren jsou sprchové kouty. V umývárkách jsou umístěny oddělené police na ručníky. U umyvadel jsou směsné pákové baterie. Pro personál je v umýárně umyvadlo s nášlapnou baterií. V 1. třídě je zbudováno WC pro tělesně postižené děti – WC s oporou.

V obou kuchýnkách jsou umístěna umyvadla pro personál. V každé třídě je 8 velkých dvojdílných oken – v obou třídách jsou stíněna žaluziemi. V každé třídě je oddělena hrací část od lůžkové. V 2. třídě je to posuvnými koženkovými dveřmi a v 1. třídě závěsem. Pro každé dítě máme k dispozici lůžkoviny. V hernách a v ložnicích jsou na podlahách koberce, v šatně 2. třídy, ve třídách pod stolečky, v kabinetech a na schodišti je linoleum, v ostatních prostorách je položena dlažba.

V roce 2009 byla jedna třída mateřské školy vybavena novým nábytkem z prostředků grantu Evropské unie. Stávající nábytek byl použit na vybavení další třídy. Vnitřní interiér je vyhovující, o úpravu se starají všechny zaměstnankyně po vzájemné dohodě. Na výzdobě vnitřních prostor se podílí i samotné děti.

Stravování probíhá ve třídách, z kuchyně přijíždí jídlo i nádobí do přípravných kuchyní výtahem. Stejnou cestou je posíláno použité nádobí zpět. O hygienu stravování se stará pí. uklízečka (setření stolů před i po jídle) a paní kuchařka (výdej stravy).

Hygienické požadavky a normy jsou plněny - viz provozní řád. Každoroční hygienická kontrola odchází většinou plně spokojena.

V roce 2012 byla provedena výměna oken v celé budově a výměna vchodových dveří a vymalováno celé první patro. V roce 2014 bylo provedeno zateplení celé budovy. V roce 2015 byla uskutečněna modernizace sociálního zařízení ve třídě Medvídek.

Mateřská škola nedisponuje vlastní tělocvičnou, ale máme k dispozici místní sokolovnu.

Budova je vytápěna plynem a je napojena na obecní kanalizaci a vodovod.

A. Školní zahrada:

Pozemek školní zahrady navazuje na budovu MŠ a je dostatečně velký. Tento prostor je nedostatečně vybaven tak, aby umožňoval dětem rozmanité, pohybové a další aktivity. Je zařízen starým zahradním domečkem, skluzavkou, pískovištěm, dvěma houpačkami, pěti houpadly, houpačkou hnízdo, dřevěnou trojstrannou kladinou, dřevěným houpacím koněm. Děti mohou kreslit také na nové tabule, které jsou součástí nového barevného plotu. Nedostatkem je malý zahradní kabinet a WC, které navštěvuje veřejnost. Vybavení zahrady je třeba do budoucnosti doplnit o další herní prvky a zařízení, domečky sloužící k rozvoji námětových her a altánek pro edukační výuku. Na zahradě jsou vzrostlé stromy, které poskytují dětem při hře přirozený stín.

B. Pomůcky:

V kabinetu materiálů je dostatek voskovek, nůžek, papírů a dalšího materiálu pro výtvarné i pracovní činnosti dětí. Pracujeme i s netradičními materiály jako jsou písky, kartony, přírodní materiál, různé druhy provázků, vln a bavlnek, různé druhy textilu, krabičky, roličky...

Na škole je dostatek obrazového materiálu, různých pomůcek a didaktických her, které jsou stále postupně doplňovány. Využíváme náměty z různých časopisů (labyrinty, podobné obrázky, texty s obrázky...)

V MŠ je CD přehrávač, ozvučení, 3 notebooky, IT, kytara a dvoje klávesy.

Pro dramatizaci pohádek máme paraván, maňásky, papírové a látkové čepičky i masky.

Digitalizace a programování: IT, Bee-bot, myš, tablet, mikroskop.

V rámci spolupráce se ZŠ můžeme využívat materiály z učitelské i dětské knihovny, školní didaktickou techniku i samotné prostory ZŠ.

Pro pobyt venku mimo areál zahrady MŠ využíváme pro bezpečnost dětí reflexní ochranné vesty.

C. Hračky

Hračky jsou každoročně doplňovány. Jsou umístěny tak, aby na ně děti dosáhly, mohly si je samostatně brát. Jsou stanovena pravidla používání a úklidu hraček. Děti mají jak hračky zdokonalující manuální zručnost, tak i hračky podporující logické myšlení, pozornost, smysl pro dodržování pravidel, trpělivost, orientaci v prostoru, poznávání barev, matematické představy atd. Máme hračky pro všechny věkové skupiny. Kromě kuchyňky a pokojíčku mají také doktorství, obchod, hudební koutek, kočárky a panenky, pro chlapce zde máme dostatek autíček, autodráhy, různé druhy kostek, hospodářství, stavebnici města a vesnice, lesovnu, ZOO atd.

D. Knihy

Děti mají ve třídách knihovničky, kde jsou knihy k volnému použití, hlavně lepopřel, dětské časopisy a obrázkové knihy. V knihovničce, která není volně přístupná, jsou hlavně encyklopedie, pohádkové knihy, poezie a příběhy o dětech a zvířátkách. Tyto knihy užíváme k četbě na pokračování a k motivační četbě. V těchto chvílích se tyto knihy stávají součástí knihovničky ve třídě.

Učitelská knihovna obsahuje metodické knihy různých výchov, pedagogické i psychologické knihy. Nejvíce je zde zastoupena literatura zaměřená na hudbu a zpěv (různé zpěvníky a metodiky) a výtvarné a pracovní činnosti. Častá je také literatura zaměřená na volní vlastnosti dětí a na přípravu pro vstup do školy.

E. Technické zázemí

Mateřská škola vlastní tři notebooky pro potřeby zaměstnanců, interaktivní tabule pro vzdělávání dětí. Využíváme internet a multifunkční tiskárnu. Velkou kopírku můžeme využívat v budově ZŠ.

13. Životospráva

Stravování dětí je zajišťováno školní kuchyní ZŠ, která je společná pro MŠ i ZŠ. Strava je pestrá, vyvážená, mezi jednotlivými pokrmy je interval tří hodin. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou respektovány jejich stravovací potřeby. Vedeme děti k tomu, aby každé jídlo alespoň ochutnaly ve velmi malém množství. Pokud má dítě k některému jídlu aversi, nenutíme je ani k tomu.

Pitný režim:

Děti mají možnost kdykoli během dne se napít. Ve třídách jsou uzavřené termónádoby s ventilem, ze kterých si děti jednoduchým způsobem mohou nalít čaj. Jsou jim nabízeny i jiné nápoje (koktejly, ovocné šťávy, Fruko...) V podzimních a zimních měsících mají děti často k dispozici sušené ovoce.

Je dodržován pravidelný denní rytmus a řád - je však i flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím.

Doba vyhrazená pro pobyt venku jsou 2 hod. Snažíme se přenést co nejvíce činností ven, čímž se (hlavně v jarních měsících) doba pobytu venku prodlužuje. V zimním období je čas strávený venku přizpůsoben teplotám, je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku.

Naše mateřská škola se nachází ve zdravém prostředí, kvalita ovzduší je velmi dobrá, děti proto nemusí jezdit na školy v přírodě. Při každém pobytu venku je dbáno na zařazení času pro volné proběhnutí, často zařazujeme pohybové hry jak venku, tak i uvnitř MŠ. Využíváme školní zahrady, hřišť i přírodního terénu k pohybovým aktivitám.

14. Sportovní aktivity

V denním programu mají děti možnost zařadit podle svého výběru aktivní činnosti i odpočinek. Je jim nabízeno množství činností, kterých se mohou, ale nemusí zúčastnit. Mohou zvolit klidnější hru u stolečku, stejně jako na koberci nebo v různých koutcích. Jsou-li hodně unaveny, mohou využít volné postýlky k odpočinku. Při odpoledním odpočinku se řídíme individuální potřebou spánku a odpočinku

každého dítěte. Nespavé děti mají možnost po půl hodině odpočinku odejít z ložnice a věnovat se tichým hrám ve třídě nebo průpravným úkolům pro vstup do ZŠ – předškoláci.

Každoročně jezdí děti do Žďáru nad Sázavou do kursů předplavecké výchovy. Vedení plavecké školy nám vychází vstříc a zařazuje naši školu na jarní měsíce, kdy dětem nehrozí nachlazení při čekání na autobus.

Podle zájmu rodičů zařazujeme návštěvu sauny.

V zimních měsících zařazujeme zimní sporty – bobování, sáňkování, lyžování. Jednou za zimu pořádáme lyžařské a bobové závody, většinou ve spolupráci se základní školou.

V jarních měsících zařazujeme delší vycházky, které vyvrcholí pěším výletem do cukrárny U 3 hvězd ve Žďáře nad Sázavou. Díky dlouhodobému tréninku nemají děti problém tuto vzdálenost ujít. Předškolní děti chodí v závěru školního roku spolu se žáky ZŠ na polodenní výlet – Pohádkový les. Tradicí je výlet předškoláků na kolech na Velké Dářko.

Pedagogové i provozní zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu. Nikdo nekouří, vychutnáváme si zdravou stravu, chodíme vhodně oblečeny, s dětmi si užíváme pohybu. Děti tak mají přirozený vzor k nápodobě.

15. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeny, jistě a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost se postupně adaptovat. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí, mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, které jsou v MŠ.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravou soutěživost dětí. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Třída je pro děti kamarádkým prostředím, s jasnými pravidly chování, kde se děti dovedou navzájem naslouchat a respektovat se. Volnost a osobní svoboda jsou vyvážené, děti si samy určují pravidla třídy a učí se jejich soužití.

Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem /prevence šikany a jiných patologických jevů u dětí /.

A. Individuální rozvoj:

Vzhledem k tomu, že jsou ve třídách zastoupeny děti různého věku, je nezbytné diferencovat výchovně vzdělávací proces podle individuálních schopností dětí. K poznání dětí nám slouží pozorování a zápisy do evaluačních listů. S dětmi je pracováno skupinově s přihlédnutím k individuálním zvláštěnostem, ale hlavně individuálně během celého dne. To se týká hlavně výtvarných a pracovních činností, rozvoje

hygieny a sebeobsluhy, individuálních rozhovorů podporujících souvislé vyjadřování, vypravěčské schopnosti a obohacení slovní zásoby, her rozvíjejících logické myšlení, pozornost, soustředění....

B. Rozvoj zájmů

Zájmy dětí rozvíjíme hlavně v herních činnostech, děti motivujeme a podporujeme ve vybraných činnostech. Každoročně jim nabízíme kroužky (Pískání na zobcovou flétnu, Pohybový kroužek a základy angličtiny). Pohybové zájmy rozvíjíme hlavně při pobytu venku a kursem plavání. Seznamujeme děti s různými druhy umění (divadla, koncerty, výstavy). Také v činnostech prováděných v MŠ je zastoupena dramatizace, zpěv, hra na dětské hudební nástroje, tanec, výtvarné činnosti a práce s různým materiálem.

C. Rozvoj samostatnosti

Děti jsou vedeny k tomu, že vše, co zvládnou samy, dělají samy. Za tyto činnosti jsou pak chváleny. S činnostmi, které samy nezvládnou, jim ochotně pomůžeme my, nebo kamarádi. Tyto činnosti jim předvedeme a podle schopností je vedeme ke spolupráci.

Děti jsou vedeny k samostatnosti, včetně hygieny, převlékání, úklidu hraček a pomůcek, pracovních a výtvarných činností, konstruktivních her, stolování, přípravě pomůcek, ošetřování rostlin atd. Veškeré tyto činnosti jsou podřízeny individuálním dovednostem dětí. Děti jsou také vedeny k samostatnému myšlení, zodpovědnosti za své chování, vyjádření své prosby a žádosti nebo vyřízení vzkazu vyžadující krátkodobé i dlouhodobé zapamatování.

D. Výchova k odpovědnosti

Děti jsou každodenně vedeny k odpovědnosti za své chování. Osobním příkladem personálu MŠ, individuálním rozhovorem, skupinovým komunitním kruhem, vytvářením pravidel, literaturou atd. získávají povědomí o správném chování a jsou vedeny k tomu, aby jej také naplňovaly v praxi.

Děti jsou také vedeny k odpovědnosti za hračky a pomůcky, které si vypůjčily, za své oblečení. Učí se s nimi zacházet ohleduplně, nepoškozovat je a ukládat je na určené místo.

Starší děti jsou vedeny k částečné odpovědnosti za své kamarády (při vycházce vedou starší děti mladší za ruku na straně vzdálenější od silnice).

E. Spolupráce - víc zvládnou, když nejsem sám

Děti jsou vedeny ke spolupráci při skupinových hrách jak konstruktivních, tak námětových. Je tlumeno jednání nadřazené, vyžadující poslušnost spoluhráče, naopak je upřednostňována týmová spolupráce na bázi partnerství. Děti se učí spolupracovat při práci (kolektivní práce výtvarné i výrobky z různých

materiálů), jsou vedeny ke zdravé soutěživosti, ohleduplnosti, pomoci druhému, jakékoliv projevy nadřazenosti či šikany mezi dětmi jsou řešeny v prvopočátku vysvětlováním, komunikací Face to face. V této oblasti samozřejmě celý kolektiv bude příkladem, proto se i samy zaměříme na dobrou spolupráci mezi sebou nejen při plnění pracovních povinností, ale i zapojením provozních zaměstnanců do akcí školy a hlavně pěknými vzájemnými vztahy a optimálním klima v celé MŠ.

F. Motivace

Motivace dětí je v procesu učení to nejdůležitější, protože pokud dítě nebude chtít, nepřesvědčíme ho o potřebě učit se nové věci. Pro vzbuzení zájmu se budeme snažit získávat stále nové a nové pomůcky, které budou zájem dětí zvyšovat. Využíváme proto interaktivní tabuli s interaktivním programem Barevné kamínky. Rovněž je důležitá volba témat, která jsou ze života a dětem blízká. Do ŠVP naší školy jsme volili taková témata, která se týkají života na Zemi ve všech formách, běžného života dětí, kulturního a společenského života a vztahu dítěte k životnímu prostředí. Dítě v tomto období rychle roste a vyvíjí se a učí se všemu, co v budoucím životě uplatní. I příroda a svět, který dítě obklopuje, se rychle mění a vyvíjí, a proto i my musíme vhodnou motivací děti na tyto změny připravit, aby je dokázaly vnímat a přizpůsobit se jim.

G. Děti se speciálními potřebami

V letošním roce máme do MŠ zapsané jedno dítě, které bude vyžadovat podpůrné prostředky v podobě asistentky pedagoga. Zvýšenou péči budeme také věnovat dvěma dětem s odloženou školní docházkou.

16. Organizace chodu MŠ:

Denní řád MŠ je stanoven tak, aby bylo možno pružně reagovat na momentální potřeby školy i dětí. V režimu dne je stanovena pouze doba stravování, pobytu venku a odpočinku. Ostatní aktivity je možné plnit kdykoli během dne.

Během dne jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity, i když vždy nejsou zaznamenány v plánování nebo Přehledu výchovné práce. Pravidlem je každodenní pohybová aktivita během pobytu venku (formou řízené pohybové hry, překonáváním přírodních překážek, delší chůzí v nerovném terénu, běh v terénu, míčových her, cvičením na průlezkách, sportovním kladině...). V zimním období jsou využívány zimní sporty.

Snažíme se zařazovat i pohybové chvílky během dne, zvláště po delším sezení. V každé třídě je k dispozici žíněnka (děti mohou požádat o cvičení na ní kdykoli během dne), měkké míče, švihadla, obruče malé i velké mají děti volně k použití. Každoročně se děti účastní předplavecké výuky. Navštěvujeme místní saunu. Využíváme i prostory místní sokolovny a hřišť k různým tělesným aktivitám.

Pedagogové se plně věnují výchově a vzdělávání dětí.

Děti mají ve třídě několik koutků pro hru, kam se mohou uchýlit v případě potřeby soukromí. Také při osobní hygieně je respektována potřeba soukromí, WC jsou oddělena krátkou dřevěnou stěnou. V MŠ panuje klidná atmosféra, děti si mohou kdykoli přijít popovídat, mladší děti si často chodí i přisednout na klín.

Nové děti mohou vzít s sebou do MŠ maminku, je respektováno období pozorování, postupného zapojování do kolektivu. Dítě si může přinést svoji hračku, která mu usnadní pobyt v MŠ.

Děti mají možnost výběru činností, které chtějí dělat. Nabízíme jim jak skupinovou či frontální práci,

tak individuální činnosti. Pokud nemají o nabízené činnosti zájem, mohou si hrát podle svého přání. Pokud mají rozehranou hru a je potřeba ji přerušit, mohou se k ní většinou vrátit později. Rozestavěné stavby ze stavebnic si mohou odložit na určené místo a dokončit později.

Během činností se snažíme o to, aby děti přemýšlely nad daným problémem a snažily se jej na základě svých zkušeností a podle svých možností (i formou pokusu a omylu) samostatně vyřešit. Nezvládají-li to, jsme nápomocny radou. Vedeme je k samostatnosti při sebeobsluze a dalších pracovních činnostech. Vedeme je ke spolupráci jak v řešení intelektuálních problémů, tak v manuálních činnostech. Pracují někdy v malých, jindy větších skupinkách, dáváme jim i možnost pracovat v celém kolektivu. Některé aktivity vyžadující individuální činnost vykonávají samostatně. Vždy při těchto činnostech respektujeme individuální tempo každého jedince a podle toho jej zapojujeme. Na děti nespěcháme, pokud nedokončí svou práci včas, pokračují v ní při další příležitosti.

Plánování činností vychází ze zájmu dětí, témata jsou stmelená celoroční hrou, ale jsou dostatečně obsažná, aby učitelka mohla vybírat podle aktuálního zájmu dětí (např. když se narodí někomu sourozenec, zařadíme téma o lidském těle, nebo o vývoji člověka, popř. o citových vztazích v rodině). Vyskytne-li se zájem dětí, který nemáme podchycený v připravených tématech, zařadíme téma zcela nové.

Také v rámci tématu máme dopředu připraveno vždy množství činností a pomůcek, ze kterých můžeme vybírat.

Pro činnosti dětí je v MŠ dostatek pomůcek, obrázků, knih, pomůcek pro pracovní a výtvarné činnosti, didaktické techniky atd., aby bylo možno s dětmi zajímavě pracovat.

V rámci spolupráce se ZŠ můžeme využívat materiály z učitelské i dětské knihovny, školní didaktickou techniku i samotné prostory ZŠ.

Počet dětí ve třídě odpovídá hygienickým normám.

Denní program zahrnuje:

1. *základní péči* – příjem a propouštění dětí, pobyt venku, hygienu, stolování, spánek, odpočinek dětí.
2. *herní činnosti a pohybové aktivity* – spontánní, v interiéru, při pobytu venku
3. *činnosti programově řízené* – společně, v menších skupinkách, individuálně

Uspořádání dne

Provoz MŠ je od 6.30 hod. do 15.30 hod.

Povinná předškolní docházka je stanovena v rozmezí od 7:00 hod. do 9:00 hod.

Vnitřní režim dne (orientační časové rozmezí):

- | | |
|----------------------|---|
| 6.30 - 8.30 | - scházení dětí, hry, zájmová činnost, individuální a skupinové činnosti |
| 8.30 - 9.30 | - příprava na svačinu, svačina, hygiena, nabídka řízených činností |
| 9.30 - 11.30 | - příprava na pobyt venku, pobyt venku, hygiena |
| 11.30 - 12.00 | - oběd, hygiena |
| 12.00 - 14.00 | - odpočinek (nеспavé děti odpočívají 30 min., potom tiché činnosti ve třídě), hygiena |
| 14.00 - 15.30 | - svačina, hry a zájmové činnosti dětí postupný odchod domů (všechny děti se rozcházejí ve třídě Medvídek). |

Úkoly ŠVP budou plněny v průběhu týdne nejen v řízených činnostech hudebních, literárních, jazykových, rozumových, dramatických, pracovních, výtvarných, pohybových, atd., ale během celého dne formou her, individuálních činností, činností ve skupinách, je využito přímého pozorování, pokusů, zprostředkovaného poznání pomocí knih, did. techniky, praktických činností, vyprávění atd. Jsou

zastoupeny i exkurze. Učitelky dbají, aby byly rovnoměrně rozvíjeny všechny složky výchovy a vzdělávání.

S organizací chodu MŠ a s vnitřním řádem MŠ se seznámili rodiče na schůzce rodičů a svým podpisem potvrdili svůj souhlas s nimi.

17. Řízení mateřské školy:

Řízení MŠ je založeno na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci. Každý zná své povinnosti, kterými se podílí na chodu školy. Vedoucí učitelka řídí, plánuje, tvoří, organizuje a je zodpovědná za celý chod školy. Spolupracuje s ředitelkou školy, se zřizovatelem, KÚ a dalšími zainteresovanými institucemi.

Řízení koncepční :

- Dlouhodobá koncepce
- Jasné cíle
- Vhodné metody a formy
- Odborný růst zaměstnanců
- Naplňování cílů ŠVP
- Účelná evaluace

Cíle v řízení koncepčním

- Stále se vyvíjející ŠVP PP
- DVPP organizovat dle plánu s přihlédnutím k potřebám školy
- Dokonale propojit RVP PV do praxe
- Jasná organizační struktura –delegování úkolů
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny, každý zaměstnanec má písemně určenou pracovní náplň, pracovní dobu, seznam dalších povinností a v případě učitelek i program DVPP.
- Zaměstnanci jsou zapojováni do spolurozhodování o fungování MŠ, je respektován jejich názor, a tím i vytvářeno ovzduší vzájemné důvěry a dobré spolupráce.
- Vzdělávání dětí zajišťuje pedagogický sbor složený z plně kvalifikovaných učitelek, které mezi sebou spolupracují a ke spolupráci zvou i rodiče a další partnery (zřizovatele, sponzory, poradenská zařízení aj.).
- Hodnocení práce podřízených probíhá plánovaně, vedoucí učitelka na začátku nového školního roku vždy zpracovává plán kontrolní a hospitační činnosti, kde jsou zahrnuty nejen hospitace, ale především namátková činnost jak u pedagogických, tak provozních zaměstnanců. Kontrolní činnost vedoucí učitelky MŠ vychází z provozu zařízení, z podmínek, její výsledky jsou zapracovávány do pololetních i závěrečných evaluačních zpráv a jsou vodítkem pro další zlepšování práce všech zaměstnanců.
- Písemně jsou určeny pravomoci a odpovědnost zaměstnanců za konkrétní oblasti. Za provoz Šj zodpovídá vedoucí školní jídelny, úklid budovy zajišťuje uklízečka paní Navrátilová. MŠ vede a řídí Bc. Věra Veselá, která je pověřena řízením MŠ ředitelkou školy. V době její nepřítomnosti ji zastupuje paní učitelka Jana Henzlová, Dis..
- Pracovní tým tvoří 6 zaměstnanců, z toho 4 pedagogičtí pracovníci, 1 školní asistentka a 1 pracovnice provozní. ro zaměstnanec je vytvořen plán porad, opět rozdělený na provozní a pedagogické, které se konají zhruba 3x za rok na začátku v polovině a na konci roku. Každý

měsíc probíhá tzv. operativní porada, kde bývá zpravidla vyhodnocen předcházející měsíc ve vztahu k obsahu, případně jsou řešeny aktuální záležitosti.

- Zástupkyně ŘŠ řídí mateřskou školu a o průběhu školního roku informuje ředitele sloučeného subjektu. Komunikace je na úrovni osobních návštěv, telefonických rozhovorů a emailových zpráv.

Povinnosti, pravomoci a úkoly jsou pro všechny pracovníky jasně vymezeny, jeden exemplář obdržel každý zaměstnanec, druhý je uložen u ředitelky školy.

Informační systém malé školy je podstatně jednodušší, než na škole velké. Informace si sdělujeme při každodenním setkávání v MŠ. Informace mezi ředitelkou školy a vedoucí učitelkou probíhají osobně, telefonicky, nebo e-mailem. Informace pro KÚ, zřizovatele a další organizace jdou zpravidla přes ředitelku školy. Veřejnost je informována na webu MŠ, na nástěnce MŠ, v Novinkách.

Rozhodování o záležitostech MŠ, které nejsou striktně stanoveny řídicími orgány, je demokratické, o všem se společně domlouváme. Většinou panuje názorová shoda. Mezi učitelkami i paní uklízečkou vládne ovzduší přátelské, tolerantní, respektující názor každého.

Zástupkyně ŘŠ vyhodnocuje práci ostatních různými formami (viz dále), pozitivním hodnocením je motivuje k další činnosti. Spolupráce je samozřejmostí.

Spolupracují nejen pedagogové, ale i paní uklízečka. Spolupráce s rodiči probíhá nejen podle připraveného harmonogramu akcí, ale i neformálně při rozhovorech o dětech a činnostech v MŠ.

Plánování pedagogické práce vychází z poznatků, které máme z minulého použití výchovně vzdělávacích programů, ale vycházíme i z každotýdenní evaluace naší práce.

Na základě společných konzultací si p. učitelky zvolí na další školní rok buď již zpracovaný metodický materiál, který mohou během roku doplňovat, inovovat, měnit dle aktuálních potřeb nebo si vytvoří vlastní plán činností dle zvoleného tematického zaměření.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy prostřednictvím paní ředitelky společného zařízení. Další spolupráce se ZŠ a jinými organizacemi je součástí ročního plánu.

18. Personální a pedagogické zajištění:

Řízení personální :

- Profesionální přístup
- Otevřené jednání
- Pravdivost informací
- Mlčenlivost
- Řešení problém
- Týmová práce

Cíle v řízení personálním

- Schopnosti vedoucí učitelky a dalších pracovníků
- Další vzdělávání pracovníků
- Týmová práce
- Vzájemná důvěra a tolerance
- Uplatňovat participaci.

Čtyři pedagogické pracovnice MŠ mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Dále na třídě vypomáhá

školní asistentka. Všichni zaměstnanci pracují na základě odborných zkušeností a prověřených pravidel. Pedagogové se sebevzdělávají, podrobně se seznamují s RVP a další odbornou literaturou. Využíváme nabídky na vzdělávání z NIDV, MAP během školního roku i v odpoledních hodinách, víkendových školení nebo školení o prázdninách, kdy je provoz školy většinou omezený. Všem pedagogům jsou k dispozici knihy školní knihovny, odborný tisk (Předškolní výchova a Rodina a škola), dále e-learning, odborné články na internetu.

Snažíme se zorganizovat služby učitelek tak, aby byla dětem zajištěna optimální péče. V případě potřeby nám vypomáhala paní uklízečka (při mimořádných akcích jako je plavání, výlety, exkurse...Všichni zaměstnanci pracují, chovají se a jednají v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání předškolních dětí.

Logopedická péče není zajišťována pedagogy MŠ, děti, které ji potřebují, navštěvují se svými rodiči specialistu - logopeda ve Žďáře nad Sázavou.

19. Spoluúčast rodičů na chodu MŠ:

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči pěstujeme důvěru a otevřenost, ochotu spolupracovat, vstřícnost a vzájemný respekt. Snažíme se o spolupráci na bázi partnerství. Rodiče vědí, že se mohou kdykoli přijít informovat na své dítě nebo sdělit učitelkám svá přání, návrhy, či pochybnosti.

Pedagogové mají přehled o zájmech a potřebách dětí, prožívají s nimi jejich starosti i radosti. Některé děti jsou uzavřenější a nemají potřebu se svěřovat. Učitelky to respektují. Také někteří rodiče hovoří s učitelkami o svých rodinných potřebách, seznamují uč. se zdravotním stavem svých dětí, s jejich chováním doma a výchovnými problémy. Hledáme potom společně optimální řešení.

Rodiče jsou informováni o dění v MŠ pomocí informační tabule na chodbě MŠ – Kalendář akcí, na webu MŠ, na facebooku. Pravidelně jsou seznamováni se ŠVP na schůzkách rodičů. Mají přehled, co který den s dětmi děláme, protože všechny výtvarné práce i výrobky vystavujeme bezprostředně po jejich dokončení, rodiče mají možnost seznámit se na informační nástěnce i s písněmi a básněmi, které se děti učí. Děti si domů odnášejí množství výkresů a pracovních listů, které během dne v MŠ vytvoří. Rodiče jsou zváni na akce MŠ, některé jsou určeny přímo pro celé rodiny, některé akce rodiče navštíví v MŠ dle přání individuálně. Každoročně organizujeme Den otevřených dveří, kdy si rodiče kdykoli během dne mohou přijít pohrát se svými dětmi v MŠ podívat se, jak probíhá zapojení jejich dítěte do výchovně vzdělávacího procesu.. Rodiče mají možnost kdykoli si přijít pohrát se svými dětmi do MŠ, ale využívají této možnosti většinou jen rodiče nově nastupujících dětí, kteří jim takto usnadňují adaptaci na MŠ. Pravidelně v rozmezí dvou let je rodičům rozdáván dotazník, kde se mohou vyjádřit k dění v MŠ, sdělit své náměty a přání.

Od školního roku 2022 fungují v MŠ nově třídní delegáti v rámci SRPDS. Díky nim se daří zlepšovat komunikaci a informovanost mezi rodiči.

Paní učitelky hovoří s rodiči o jejich dětech, chválí jejich pokroky a domlouvají se s rodiči na společném postupu v případě problémů.

Samozřejmostí je mlčenlivost učitelek v rodinných otázkách, nehovoří na veřejnosti o ničem, co jim sdělí děti nebo rodiče. Také problémy vzniklé v MŠ řeší s rodiči v soukromí. Učitelky nezasahují do soukromí rodiny, s rodiči jednají jako s partnery, ohleduplně a s taktem.

Mateřská škola podporuje rodinné vztahy u dětí, pěstuje v nich lásku, ohleduplnost a vstřícnost k rodičům, prarodičům i sourozencům. Nabízíme rodičům odbornou literaturu (rodiče ji ale příliš nevyužívají), na informační tabuli umísťujeme články týkající se výchovy a vzdělávání předškolních dětí

Rodiče se účastní akcí MŠ, někteří se velmi aktivně zajímají o problémy MŠ, aktivně se zapojují i do sběru kaštanů pro zvěř a víček od plastových lahví. Donášejí do MŠ materiál vhodný pro práci s dětmi (papíry na kreslení, zbytky látek, vlnu....) ale i hračky, kterým již jejich děti odrostly.

20. Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání školy:

Mateřská škola je dvoutrídni, jsou zde zaměstnány čtyři p. učitelky, jedna školní asistentka a jedna p. uklízečka. Starost o zahradu, větší údržbářské práce a vyhrnování sněhu má na starosti pan školník ze ZŠ. Kuchyně je společná pro ZŠ a MŠ. Výdej stravy zabezpečuje paní uklízečka v obou třídách.

V mateřské škole je zapsáno 40 dětí. V obou heterogenních třídách se vzdělávají děti ve věku od 2,4 do 6 let.

Při zařazování dětí do jednotlivých tříd respektujeme přání rodičů - umístění sourozenců nebo kamarádů do jedné třídy a rovnoměrné věkové rozložení v obou třídách. Třída Medvídek má zapsáno 20 dětí, využívá plnou kapacitu třídy a jsou zde 2 učitelky, školní asistentka, ve třídě Beruška je zapsáno také 20 dětí. V této třídě zajišťují vzdělávací program zástupkyně ŘŠ a jedna učitelka.

21. Kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání

K povinnému předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (§ 34, odst. 4, § 179, odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon), tudíž i děti, kterým byl povolen odklad školní docházky.

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

- Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole probíhá podle § 34, § 34 a), § 34 b) a § 35, školského zákona č. 561/2004 Sb., podle § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, a novely školského zákona č. 178/2016 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, a podle dalších platných právních předpisů.
- Přijímání k předškolnímu vzdělávání probíhá ve správním řízení v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění. Účastník má právo nahlédnout do spisu a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí v zákonné lhůtě.
- Ředitelka školy stanovuje **Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání**. Dle těchto kritérií bude postupovat v případech, kdy počet žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, podaných zákonnými zástupci, překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu.
- Jednotlivá kritéria jsou ohodnocena určeným počtem bodů podle jejich důležitosti. Pořadí přijatých dětí se řídí výsledným součtem jednotlivých kritérií dle odevzdané přihlášky a jiných dokumentů do mateřské školy. V případě shody bodů rozhoduje dřívější datum narození dítěte. V případě shody data narození dítěte rozhoduje los.
- Přednostně jsou do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání přijímány děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 01. 09. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 01. 09. 2018) v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti s odkladem povinné školní docházky.
- Dítě může být do mateřské školy přijato i v průběhu roku, pokud to umožňují kapacitní podmínky školy.

1. Podmínky pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání:

- zdravotní způsobilost (doloženo potvrzením lékaře v přihlášce)
- doklad o absolvování stanovených očkování s výjimkou dětí plnících povinné předškolní vzdělávání (doloženo potvrzením lékaře)

- vyjádření školského poradenského zařízení popř. registrujícího lékaře o speciálních vzdělávacích potřebách dítěte
- k předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které jsou občany EU, popř. děti, které jsou rodinnými příslušníky občanů EU
- k předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které nejsou občany EU, mají právo pobytu na území ČR na dobu delší než 90 dnů, popř. jsou osobami oprávněnými pobývat na území ČR za účelem výzkumu, azylu, osobami používající doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami po- užívajícími dočasné ochrany (předloží doklad o oprávněnosti pobytu na území ČR)

Zápis dětí k předškolnímu vzdělávání je povinný pro děti, které dovrší věku 5 let nejpozději k 31. 8. 2023 a nejsou dosud zapsány k předškolnímu vzdělávání.

Zákonný zástupce má povinnost:

- přihlásit dítě k zápisu k povinnému předškolnímu vzdělávání. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech
- či jiným způsobem - individuálním vzděláváním dítěte
- vzděláváním v přípravné třídě základní školy
- či vzděláváním v zahraniční škole na území ČR, ve které MŠMT povolilo plnění povinné školní docházky.

Při přijímání Žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání zákonný zástupce dokládá:

- svůj průkaz totožnosti
- rodný list dítěte
- a další potřebné dokumenty, které chce využít.

Vyhodnocení kritérií

- v případě rovnosti výsledného součtu bodů bude pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhodující datum narození dítěte.
- Ředitelka školy může přihlédnout i k důvodům hodným zvláštního zřetele, a přednostně přijmout i uchazeče se zvýšenou sociální potřebností vzniklou v důsledku nepříznivé sociální situace (např. dítě samoživitele/ky, osiřelé dítě, zdravotní důvody zákonného zástupce - invalidní důchod, průkaz ZTP, a jiné).
- Jako dispoziční rezerva ředitelky školy se vyhrazuje jedno až dvě místa v MŠ (pouze jediná MŠ v obci).
- Rozhodnutí o přijetí/nepřijetí se oznamují zveřejněním seznamu dětí, pod přiděleným registračním číslem, na veřejně přístupném místě, tj. na stránkách mateřské školy: [Základní škola a Mateřská škola Polnička \(zspolnicka.cz\)](https://www.zspolnicka.cz)
- v MŠ: ve vývěsce u hlavního vchodu MŠ

2. Tiskopisy k zápisu

- Tiskopisy k zápisu dítěte k předškolnímu vzdělávání lze vyzvednout přímo v mateřské škole Polnička, u zástupkyně ŘŠ na adrese Polnička 232, Žďár nad Sázavou 591 02, (a to vždy po předchozí telefonické domluvě – tel.: **561 116 101** nebo jsou dostupné v elektronické podobě na webových stránkách mateřské školy [Základní škola a Mateřská škola Polnička \(zspolnicka.cz\)](https://www.zspolnicka.cz) v sekci „Zápis do MŠ, Dokumenty ke stažení“.
- Způsob podání žádosti bude probíhat formou osobního kontaktu, tedy přímo v mateřské škole Polnička.
- Zákonný zástupce dítěte má k dispozici na webových stránkách mateřské školy všechny potřebné formuláře včetně Žádosti o přijetí a podrobné instrukce (tiskopisy je možné si

vyžádat po telefonické domluvě e-mailem). Zákonný zástupce tiskopisy vrátí v daném termínu řádně vyplněné k rukám zástupkyně ředitelky pro MŠ. Nejdéle do 30 dnů po podání žádosti obdrží zákonný zástupce rozhodnutí ředitele školy, a to ve správním řízení.

22. Doplnující programy, projekty a další aktivity:

A. EVVO:

Cíle EVVO:

- Vést děti ke kladnému vztahu k přírodě, učit je ji chápat a rozumět jí. Na základě těchto poznatků je učit přírodu chránit.
- Vést děti k osvojení praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO:

- spolupráce se školním koordinátorem
- spolupráce se ZŠ v oblasti EVVO (program žáků ZŠ připravený pro děti MŠ)
- zapojení do programu Mrkvička
- zaměření na poznávání přírody a její ochranu v tématech ŠVP
- spolupráce s lesníky, rybáři, firmou ODAS
- četba literatury zaměřené na poznávání přírody a její ochranu
- pokusy zaměřené k poznávání přírody
- praktické pozorování přírody při pobytech venku
- praktické nacvičování chování v přírodě při pobytech venku
- pozorování změn v přírodě v závislosti na ročních dobách
- kalendář počasí
- hry s přírodním materiálem
- sběr kaštanů pro lesní zvěř
- sběr uzávěrů z PET lahví a starého papíru
- třídění odpadu v MŠ

Hodnocení EVVO:

- sebehodnocení pedagogů – každý pedagog sám, bez písemné formy
- roční hodnocení v hodnocení ŠVP
- hodnocení ve výroční zprávě
- Vlastní hodnocení školy

B. Seznámení s cizími jazyky:

Při rozvíjení gramotnosti pro seznámení s cizími jazyky se budeme prostřednictvím učitelů cizích jazyků zaměřovat na:

- seznámení s existencí cizích jazyků
- zdokonalování slovního projevu
- postup od nejjednoduššího ke složitějšímu
- péči o správnou výslovnost, kulturu a výraznost řeči, zpěvu

- přednes textu s důrazem na správnou intonaci (intonace krátké věty)
- dramatizaci krátké pohádky
- poskytování dokonalého vzoru a usilovat o to, aby ho správně napodobovaly
- učení dětí správně pojmenovat hračku, předmět či jednoduchou činnost formou manipulace
- s předměty, praktických činností a jednoduchých her
- na porozumění výrazů a slov (MD)
- rozšiřování, upevňování a aktivizaci slovní zásoby (SD)

Budeme využívat:

- návštěvu rodilých mluvčích z různých zemí
- pexeso
- hračky
- encyklopedie
- obrázky na kartách + hrací kostky
- různé učebnice a pracovní sešity angličtiny
- zvukové nahrávky s texty a písněmi v angličtině
- internet, počítač
- stolní společenské hry

C. Předplavecký výcvik:

Předplavecký výcvik bude probíhat v 10 lekcích. Zajišťuje jej Plavecká škola ve Žďáře nad Sázavou pro přihlášené děti.

D. Divadelní předplatné:

V rámci divadelního předplatného navštívíme s přihlášenými dětmi 7 divadelních představení v Městském divadle ve Žďáře nad Sázavou.

Přípravný program pro předškolní děti:

Přípravný program pro předškolní děti bude probíhat po celý školní rok formou her, grafomotorických cvičení... (viz kniha Předcházíme poruchám učení od B.Sindelarové + zásobník Těšíme se do školy + pracovní sešit).

23. Evaluační systém:

A. Předměty evaluace

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- práce pedagogického sboru
- evaluace integrovaných bloků
- hodnocení třídy dětí
- hodnocení jednotlivých dětí

- hodnocení sebe sama
- výsledky vzdělávání

B. Prostředky evaluace

1) Evaluace vnitřní:

- autoevaluace
- pedagogické rozhovory
- hodnocení bloků - písemně
- hodnocení ŠVP v pololetí a na konci školního roku – písemně
- vlastní hodnocení školy - písemně
- výroční zpráva - písemně
- hospitace - písemně
- portfolia dětí
- záznamy o dětech - písemně
- osobní list dítěte - písemně

2) Evaluace vnější:

- školní inspekce
- rozhovory s rodiči
- dotazník pro rodiče

24. Časový plán evaluace a odpovědnost pedagogů

- autoevaluace – denní – každý pedagog
- pedagogické rozhovory - dle potřeby, většinou denní
- hodnocení bloků - v pátek v době od 12.15 do 13.00 hod. nebo po ukončení bloku – všechny
- učitelky, písemný záznam
- hodnocení ŠVP v pololetí a na konci školního roku – písemně – ved. učitelka za spolupráce obou učitelů
- hospitace, orientační vstupy - 4 x ročně u každé uč. – písemně – vedoucí učitelka
- výroční zpráva - na konci školního roku – písemně – vedoucí učitelka
- portfolio dětí – průběžně – všechny učitelky
- záznamy o dětech - průběžně – písemně – všechny učitelky
- osobní list dítěte - 2x ročně (+ u nových dětí zjištění stavu při příchodu do MŠ) – písemně – všechny učitelky

25. Kontrolní činnost:

Kontrola přehledu výchovné práce	- 1x měsíčně vedoucí učitelka
docházky	- 1x měsíčně vedoucí učitelka
kuchyně	- je v kompetenci ředitelky ZŠ. V případě návrhů na zlepšení, bude projednáno s vedoucí školního stravování, popř. s řed. ZŠ.
úklidu	- namátkové kontroly - vedoucí učitelka. Vzhledem k tomu, že jsme malá MŠ a v obou třídách se střídáme, má ved. učitelka o úklidu neustálý přehled. Případné nedostatky budou řešeny okamžitě s pí. uklízečkou.

zabezpečení MŠ

- budovu zabezpečují učitelky a uklízečka při odchodu domů. Zkontrolují uzavření vody, vytažení spotřebičů ze zásuvek, uzavření oken a uzamčení třídy, šatny dětí, šatny personálu, hlavních dveří a branky. Povinnost uzamčení všech dveří má i p. školník při odchodu z MŠ v době, kdy tam již nejsou učitelky.

Zjišťování spokojenosti dětí i zaměstnanců:

Zástupkyně ŘŠ je od učitelek v obou třídách, informována, má přehled o tom, jak jsou děti v MŠ spokojené. Objeví-li se ranní neochota dětí při příchodu do MŠ, zjišťuje, zda jde o adaptační potíže, či nepříjemné zážitky.

Rozhovory s rodiči, popř. anonymní anketou zjišťujeme návrhy a přání rodičů.

V MŠ je otevřená, přátelská a bezkonfliktní atmosféra, každý ze zaměstnanců může:

- navrhnout změny,
- projevovat svá přání a pocity
- individuálně si pohovořit o problémech
- zhodnotit chování a pracovní nasazení své i ostatních

Motivace:

- pochvala, uznání
- morální ohodnocení vzájemné spolupráce
- finanční ohodnocení

Školení zaměstnanců MŠ:

BOZP, PO, CO - školení probíhá v ZŠ, proškoleni jsou všichni zaměstnanci MŠ odbornými pracovníky. Ved. učitelka kontroluje dodržování pravidel BOZP, PO, CO na pracovišti, provádí pravidelně předepsané kontroly výtahu.

26. Změnový list

[illegible]

PŘÍLOHY

SWOT analýza 2017/2018 – využití pro ŠVP PV od 1.9.2017 slouží jako příloha č.1 k ŠVP PV

Silné stránky MŠ	Slabé stránky MŠ
-------------------------	-------------------------

- dobrý kolektiv všech zaměstnanců MŠ - týmová spolupráce ped. pracovníků při vytváření ŠVP PV - dobrá spolupráce se ZŠ, společné programy i akce, možnost navštívit první třídu, družinu - cvičnou kuchyň - možnost účasti při chemickém experimentování v ZŠ - zapojení MŠ do projektu „Celé Česko čte dětem“ - klidné prostředí, blízkost přírody, školní zahrada s hracími prvky - vstřícná a otevřená komunikace s rodiči - integrace dítěte s PAS - heterogenní třídy, harmonické prostředí tříd - spolupráce s klubem seniorů, hasiči, knihovnou, atd. - heterogenní třídy – učení nápodobou	- hluk v budově ZŠ i před budovou MŠ v době odpočinku dětí - zastaralé dřeviny na školní zahradě, nedostatečné oplocení, - heterogenní třídy (čas, dispozice, věk při vzdělávání, sebeobsluže) - chybí parkoviště pro auta – děti se proplétají mezi auty - vjezd aut zásobování ŠJ přímo před vchod MŠ a ke školní zahradě - růst škodlivých rostlin na školní zahradě (Škumpa) - Nevyužívání nádob na výdej stravy – termoporty – udržení teploty potravin) - přístup veřejnosti na školní zahradu MŠ i WC (ničení vybavení a hracích prvků) - špatné oplocení zahrady MŠ (vniknutí psů i koček) - toaleta pro zaměstnance je pouze v 1. poschodí MŠ
Příležitosti MŠ	Ohrožení MŠ
- vzájemná komunikace mezi ZŠ, ŠD, JÍDELNOU a MŠ - využívání okolní přírody - spolupráce s místními podnikateli a OSVČ - zařazování exkurzí, výstav, kulturních a vzdělávacích akcí ve Žďáru nad Sázavou - další postupné zlepšování materiálních podmínek pro děti ve věku 2-3 let (vybavení tříd novým nábytkem, hračkami a metodickými pomůckami) - revitalizace školní zahrady - komunikace s rodiči – webové stránky - větší prezentace MŠ na veřejnosti – Novinky, Deník Vysočina, Facebook - prohloubená spolupráce s ostatními MŠ - Získávání nových zkušeností, poznatků a vědomostí (semináře, školení pro pedagogy)	- spojování tříd - nemocnost u mladších dětí, docházka nemocných dětí do MŠ - nebezpečí úrazu při chůzi do schodů u malých dětí (dvouleté, tříleté) - adaptace dětí mladších tří let v MŠ (dvouleté děti) a jejich vzdělávání, sebeobsluha, zařazení do kolektivu starších dětí - snížení počtu tříd (menší počet zapsaných dětí u zápisu do MŠ) - nedostatek financí - ztížené podmínky při vzdělávání dětí v heterogenních třídách 2-7 let - náročnost při stravování dětí ve věku 2-3 let (rozdílný čas potřebný k jídlu) - časová náročnost režimu dne(rozdílné tempo u věkových skupin)